

VAN ZELFRIJDENDE AUTO'S TOT SLIMME STEDEN: HOE WONEN, WERKEN EN VERPLAATSEN WE ONS IN DE TOEKOMST?

De Karel de Grote Hogeschool in Antwerpen zette haar deuren open voor de vierde Nacht van de Wetenschap. Cathy Macharis (VUB-MOBI) schetste als inleiding een beeld van de stad en de mobiliteit van de toekomst, aan de hand van het concept the human city en de 4 P's van de humane stad: proximity, prosperity, place for humans en participation. Geert Wets (UHasselt) ging in op de evolutie van technologieën zoals autonome voertuigen, mobility as a service en communicerende voertuigen. Hij eindigde met vier mogelijke toekomstscenario's voor mobiliteit waarin gedeeld vervoer, automatische voertuigen en elektrische voertuigen een rol spelen.

Tijdens de rondetafelgesprekken kwamen de volgende onderwerpen aan bod:

- De mobiliteit van morgen: welke weg kiezen wij en wat zijn de obstakels?
- Hoe kunnen we het wonen zo veilig, betaalbaar en rechtvaardig mogelijk organiseren?
- Hoe houden we werk werkbaar?
- Hoe verbeteren we de levenskwaliteit in de openbare ruimte?
- Zijn we in staat om ons gedrag bewust aan te passen in functie van een betere en meer leefbare wereld?
- Welke brandstof is het duurzaamst?

“DE OMMEKEER NAAR DUURZAAMHEID KAN MAAR GEREALISEERD WORDEN ALS HET BELEID GERICHT IS OP DE LANGE TERMIJN VANUIT EEN ONDERBOUWDE, HOLISTISCHE KIJK EN EEN DUIDELIJKE VISIE”

RODE DRADEN

Op het einde van de avond konden we deze bedenkingen optekenen:

Neveneffecten. Onze huidige manier van wonen, werken en ons verplaatsen heeft veel negatieve gevolgen: milieuschade, schade aan onze gezondheid, economische schade, verminderde leefbaarheid, verminderde levenskwaliteit, negatieve impact op sociaal contact, ongelijkheid, slechtere mentale gezondheid ... De situatie is onhoudbaar en er is dringend nood aan oplossingen.

Gedragsverandering verloopt traag. Om wonen, werken en mobiliteit op een andere manier te organiseren, dringt een mentaliteitswijziging zich op. Maar om mensen hun gedrag te laten aanpassen, moeten ze eerst geïnformeerd en gesensibiliseerd worden. Dat is een traag proces, dus moeten we geduldig zijn. Tegelijk moeten we wel verder onderzoeken hoe dat proces versneld of ondersteund kan worden.

Globale visie in plaats van snel gewin. De ommekeer in onze manier van organiseren kan enkel gerealiseerd worden als het beleid gericht is op de lange termijn, vanuit een onderbouwde, holistische kijk en een duidelijke visie. De korte termijn en economische belangen mogen dus niet de sturende factoren zijn.

Gebruiken in plaats van bezitten. Veel van de oplossingen voor de huidige problemen liggen in meer collectiviteit: het gedeeld gebruik van goederen, de evolutie van bezitten naar gebruiken.

Voor iedereen beschikbaar. Ook inclusiviteit is een belangrijk aandachtspunt. Iedereen moet meegenomen worden in deze evolutie. Nieuwe vormen van wonen, werken en mobiliteit moeten voor iedereen beschikbaar en toegankelijk zijn. Daarbij moet er aandacht zijn voor zowel socio-economische als culturele diversiteit.

Reflecties

Op het einde blikten Geert Wets en Cathy Macharis kort terug op wat zij gehoord hadden aan de tafels.

Ons gedrag wordt niet enkel gestuurd door wat we weten dat best is, maar ook door onze **emoties en angsten**. Je kan heel goed weten dat het beter is om de fiets te nemen en toch bij de eerstvolgende gelegenheid in de auto springen.

Maar **gedrag is moeilijk te veranderen**. Je kan het vergelijken met een olifant die je een andere richting wil laten uitgaan. Om dat te bereiken ga je datgene dat het proces stuurt aanspreken, namelijk onze hersenen. Die kunnen proberen om de olifant van richting te doen veranderen, maar daar is veel wilskracht voor nodig. De olifant staat hier voor de emoties en angsten die we in rekening moeten brengen bij gedragsverandering.

Is het nieuwe pad makkelijk berijdbaar en **aantrekkelijk**, dan zal gedrag sneller veranderen. We moeten er dus voor zorgen dat nieuwe en duurzame transportmodi aantrekkelijk zijn.

Tot slot is het belangrijk dat je op een geïnformeerde manier kan beslissen hoe je je verplaatst of welke auto je koopt en welke brandstof je wil gebruiken. Hoe zorgen we er dan voor dat **objectieve informatie** op een transparante manier gecommuniceerd wordt naar het brede publiek?